

**NORMES BÀSIQUES SOBRE L'IMMOBILITZAT
MATERIAL, INTANGIBLE I DE LES INVERSIONS
IMMOBILIÀRIES**

**Agrupació d'Empreses
Municipals de Tarragona**

ÍNDEX	pàg.
Capítol 1. Preliminar	2
Capítol 2. Definicions	3
Capítol 3. Procediments de registre, valoració i control dels elements de l'immobilitzat	6
Capítol 4. Disposicions finals	12
Secció 1. Entrada en vigor	12
Secció 2. Publicitat	12

CAPÍTOL 1. PRELIMINAR

Les presents normes bàsiques sobre l'immobilitzat material, intangible i inversions immobiliàries de **L'AGRUPACIÓ D'EMPRESSES MUNICIPALS DE TARRAGONA, AIE** (en endavant l'AIE), té com a objecte i finalitat establir unes normes internes que regeixen la seva comptabilització, valoració i control.

Les presents normes són d'aplicació a les empreses municipals de Tarragona que formen part de l'anomenada agrupació, essent aquestes les següents:

- 1) SERVEI MUNICIPAL DE L'HABITATGE I ACTUACIONS URBANES, S.A - **SMHAUSA** -
- 2) EMPRESA MUNICIPAL DE MITJANS DE COMUNICACIÓ DE TARRAGONA, S.A.
- **EMMCTSA** -
- 3) EMPRESA MUNICIPAL DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC DE TARRAGONA, S.A.
- **EMDE TSA** -
- 4) EMPRESA MUNICIPAL DE TRANSPORTS PÚBLICS DE TARRAGONA, S.A.
- **EM TSA** -
- 5) EMPRESA D'APARCAMENTS MUNICIPALS DE TARRAGONA, S.A. - **AM TSA** -
- 6) AGRUPACIÓ D'EMPRESSES MUNICIPALS DE TARRAGONA, AIE - **AEMT AIE** -

Per tant, quan ens referim en les presents normes a l'AIE també fem referència a totes les societats mercantils municipals que conformen aquesta agrupació.

CAPÍTOL 2. DEFINICIONS

L'immobilitzat és el conjunt d'elements del patrimoni destinats a servir de forma duradora (llarg termini) l'activitat de l'empresa. L'immobilitzat forma part de l'actiu de l'empresa i s'utilitza per al desenvolupament de la seva activitat i forma part del balanç.

Els elements de l'actiu es divideixen en dos grans grups, actiu corrent i actiu no corrent, en funció del temps que es preveu, que aquests béns o drets, romanguin en l'empresa. En general, l'actiu corrent està format pels actius que es convertiran en efectiu durant l'anomenat cicle d'explotació de l'empresa.

Tot aquell actiu que no pugui classificar com a corrent tindrà consideració d'actiu no corrent. Com a norma general componen aquest grup d'actius tots aquells béns i drets que s'estima que romandran en l'empresa un llarg període de temps i ajudaran l'empresa a desenvolupar la seva activitat.

Dins de l'immobilitzat, podem identificar, entre d'altres, els següents elements patrimonials:

▪ **Immobilitzacions intangibles:** És tot aquell actiu que és identificable, té caràcter no monetari i manca d'aparença física.

L'immobilitzat intangible representa el conjunt d'elements patrimonials de naturalesa no tangible amb una via útil estimada superior a un any. La característica principal d'aquests elements d'immobilitzat és que compleixi almenys un dels dos requisits següents:

1. Ser separable, és a dir, que l'empresa el pugui vendre o cedir en arrendament per a fer-ne l'explotació.
2. Que hagi sorgit de drets legals o contractuals.

Dins de l'immobilitzat intangible destaquen les següents agrupacions:

a.- Recerca i desenvolupament.

- Recerca: És la indagació original i planificada que persegueix descobrir nous coneixements i una comprensió superior dels existents, en els terrenys científic o tècnic, com per exemple, la recerca, formulació, disseny, avaluació i selecció final, de possibles alternatives per a materials, dispositius, productes, processos, sistemes o serveis que siguin nous o s'hagin millorat.
- Desenvolupament: És l'aplicació concreta dels èxits obtinguts de la investigació a un pla o disseny en particular per a la fabricació de materials, productes, mètodes, processos o sistemes nous, o substancialment millorats, fins que s'inicia la producció comercial, com ara el disseny, construcció i prova, anterior a la producció o utilització, de models i prototips; o el disseny d'eines, encunys, motlles i plantilles que impliquin tecnologia nova.

b.- Propietat industrial.

La «Propietat industrial» es valorarà pels costos incorreguts per a l'obtenció de la propietat o el dret a l'ús o la concessió de l'ús de les diferents manifestacions de la mateixa, sempre que per les condicions econòmiques que es derivin del contracte hagi d'inventariar l'empresa adquirent. S'inclouran, entre altres, les patents d'invenció, els certificats de protecció de models d'utilitat, el disseny industrial i les patents d'introducció.

c.- Propietat intel·lectual.

La «Propietat intel·lectual» està integrada per drets de caràcter personal i patrimonial, que atribueixen a l'autor la plena disposició i el dret exclusiu a l'explotació de l'obra, sense més limitacions que les establertes en la Llei. Són objecte de propietat intel·lectual totes les creacions originals literàries, artístiques o científiques expressades per qualsevol mitjà o suport, tangible o intangible, actualment conegut o que s'inventi en el futur. El títol d'una obra, quan sigui original, quedarà protegit com a part d'ella.

d.- Drets de traspàs.

S'entén per «Dret de traspàs» la cessió d'un local de negoci realitzada per l'arrendatari de la mateixa a un tercer, mitjançant contraprestació, i l'esmentat tercer subrogat en els drets i obligacions nascuts del contracte primitiu d'arrendament realitzat entre l'arrendatari i l'arrendador.

e.- Aplicacions informàtiques.

Es tracta de l'import satisfet per la propietat o pel dret a l'ús de programes informàtics, tant dels adquirits a tercers com dels elaborats per la mateixa empresa, incloses les despeses de desenvolupament de les pàgines web, sempre que estigui prevista la seva utilització durant diversos exercicis.

f.- Concessions administratives.

S'entén per «Concessió administrativa» aquells actes pels quals una entitat de dret públic transfereix a una empresa la gestió d'un servei públic o el dret d'ús exclusiu d'un bé de domini públic.

g.- Contractes de franquícia.

L'activitat comercial en règim de «Franquícia» és aquella que es realitza en virtut del contracte pel qual una empresa, el franquiciador, cedeix a una altra el franquiciat, en un mercat determinat, a canvi d'una contraprestació financera directa, indirecta o ambdues, el dret a l'explotació d'una franquícia, sobre un negoci o activitat mercantil que el primer vingui desenvolupant anteriorment amb suficient experiència i èxit.

▪ **Immobilitzacions materials:** Són aquells elements patrimonials tangibles, mobles o immobles, que formen part del patrimoni de l'empresa i que col·laboren en el desenvolupament de l'activitat d'aquesta.

Dins de l'immobilitzat material destaquen les següents agrupacions:

a.- Terrenys i béns naturals: solars urbans, construïts o no, finques rústiques, mines, pedreres, etc.

b.- Edificis i altres construccions: construccions fabrils, naus, magatzems i locals comercial que l'empresa utilitza per a la seva activitat.

c.- Maquinària, instal·lacions, utilitatge i recanvis: conjunt de màquines i instal·lacions necessàries per a la transformació o elaboració de productes que són objectes de l'activitat de l'empresa.

d.- Elements de transport: vehicles necessaris per al funcionament de l'empresa.

e.- Mobiliari i estris: conjunt de mobiliari, matèria i equips d'oficines.

f.- Equips per a processos d'informació: ordinadors i instal·lacions informàtiques associades.

▪ **Inversions immobiliàries**: Estan formades per actius no corrents que siguin immobles i que es tinguin per obtenir rendes i plusvàlues. Els fluxos d'efectiu derivats d'aquestes inversions immobiliàries són independents de l'activitat normal de l'empresa.

CAPÍTOL 3. PROCEDIMENTS DE REGISTRE, VALORACIÓ I CONTROL DELS ELEMENTS DE L'IMMOBILITZAT

Els procediments de registre, valoració i control dels elements de l'immobilitzat material, intangible i inversions immobiliàries que han d'adoptar les entitats que conformen l'AIE seran els següents:

- 1) Cada entitat haurà de confeccionar un inventari de tot l'immobilitzat material, intangible i de les inversions immobiliàries propietat de la mateixa.

Un cop elaborat aquest inventari, s'hauria d'obrir un arxiu mitjançant fitxes individuals per a cada un dels elements en què s'haurà d'especificar clarament la seva descripció i ubicació, data d'adquisició, valor de cost, coeficient anual d'amortització, amortització acumulada, valor net, etc.

L'entitat haurà de tenir un arxiu fix de cada immobilitzat on costi el següent:

- Còpia de fitxa d'immobilitzat individualitzada actualitzada.
- Fotocòpia de la factura.
- Còpia, si escau, de la documentació de la concessió de la subvenció de capital que va finançar la seva adquisició.
- Còpia de qualsevol altre document que justifiqui millores posteriors, etc.

En qualsevol cas, l'existència d'aplicacions informàtiques d'immobilitzat i amortitzacions podran suplir la realització manual d'aquestes fitxes individualitzades. No obstant això, cada entitat, en base a les eines informàtiques de què disposi o pugui disposar en un futur, utilitzarà aquestes per a un efectiu control de l'immobilitzat.

- 2) Els elements d'immobilitzat s'han de registrar i valorar, seguint els principis de comptabilitat generalment acceptats. Entre d'altres, la normativa a tenir en compte serà la que indiquem a continuació:

- Reial Decret 1514/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla General de Comptabilitat.
- Resolució de 28 de maig de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual es dicten normes de registre, valoració i informació a incloure en la memòria de l'immobilitzat intangible.
- Resolució d'1 de març de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual es dicten normes de registre i valoració de l'immobilitzat material i de les inversions immobiliàries
- Consultes vinculants de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (BOICAC)
- Instrucció sobre adscripcions i altres cessions gratuïtes de bens i drets.
- Norma Internacional de Comptabilitat nº 16 "*Immobilitzat material*"
- Norma Internacional de Comptabilitat nº 38 "*Actius intangibles*"

- Norma Internacional de Comptabilitat nº 40 “*inversions immobiliàries*”
- 3) L'amortització s'identifica amb la depreciació que normalment pateixen els béns de l'immobilitzat pel funcionament, ús i gaudi dels mateixos, havent de valorar, si s'escau, l'obsolescència tècnica o comercial que els pogués afectar. La dotació anual que es realitza, expressa la distribució del preu d'adquisició o cost de producció durant la vida útil estimada de l'immobilitzat.

Per això, l'amortització haurà d'establir-se de manera sistemàtica i racional en funció de la vida útil dels béns i del seu valor residual, atenent a la depreciació considerada com a normal per les causes assenyalades anteriorment.

Aquesta regla només pot fer-se excepció quan l'actiu no està sotmès a desgast pel seu funcionament, ús, obsolescència o gaudi.

Els canvis que, si escau, es puguin originar en el valor residual, la vida útil i el mètode d'amortització d'un actiu, s'han de comptabilitzar com a canvis en les estimacions comptables, llevat que es tracti d'un error.

Quan calgui reconèixer correccions valoratives per deteriorament, s'han d'ajustar les amortitzacions dels exercicis següents de l'immobilitzat deteriorat, tenint en compte el nou valor comptable. Igualment correspondrà en cas de reversió de les correccions valoratives per deteriorament.

En relació als immobilitzats intangibles són actius de vida útil definida i, per tant, han de ser objecte d'amortització sistemàtica en el període durant el qual es preveu, raonablement, que els beneficis econòmics inherents a l'actiu produeixin rendiments per a l'empresa.

Quan la vida útil d'aquests actius no es pugui estimar de manera fiable s'amortitzaran en un termini de deu anys, sense perjudici dels terminis establerts en les normes particulars sobre l'immobilitzat intangible.

En qualsevol cas, cal tenir en compte que únicament seran fiscalment deduïbles des d'un punt de vista de l'Impost de Societats els coeficients d'amortització lineal definits a l'article 12 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'Impost sobre Societats.

- 4) Es produirà una pèrdua per deteriorament de valor d'un element de l'immobilitzat quan el seu valor comptable superi al seu import recuperable, entès aquest com el major import entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el seu valor en ús.

A aquests efectes, al menys al tancament de l'exercici, l'empresa avaluarà si hi ha indicis que algun immobilitzat o, si escau, alguna unitat generadora d'efectiu puguin estar deteriorats, cas en què ha d'estimar els seus imports recuperables efectuant les correccions valoratives que siguin procedents. S'entén per unitat generadora d'efectiu el grup identificable més petit d'actius que genera fluxos d'efectiu que són, en bona mesura, independents dels derivats d'altres actius o grups d'actius.

Els càlculs de la deterioració dels elements de l'immobilitzat s'efectuaran element a element de forma individualitzada. Si no fos possible estimar l'import recuperable de cada bé individual, l'empresa ha de determinar l'import recuperable de la unitat generadora d'efectiu a la qual pertanyi cada element de l'immobilitzat.

En cas que l'empresa hagi de reconèixer una pèrdua per deteriorament d'una unitat generadora d'efectiu a la qual s'hagués assignat tot o part d'un fons de comerç, reduirà en primer lloc el valor comptable de el fons de comerç corresponent a aquesta unitat. Si

el deteriorament superés l'import d'aquest, en segon lloc, reduirà en proporció al seu valor comptable el de la resta d'actius de la unitat generadora d'efectiu, fins al límit del major valor entre els següents: el seu valor raonable menys els costos de venda, el seu valor en ús i zero.

Les correccions valoratives per deteriorament dels elements de l'immobilitzat, així com la seva reversió quan les circumstàncies que les van motivar hagin deixat d'existir, s'han de reconèixer com una despesa o un ingrés, respectivament, en el compte de pèrdues i guanys. La reversió de la deterioració té com a límit el valor comptable de l'immobilitzat que estaria reconegut en la data de reversió si no s'hagués registrat el deteriorament de la valor.

Quan s'efectuï un deteriorament de l'immobilitzat, l'entitat haurà de confeccionar un expedient on estigui adequadament documentada aquesta pèrdua de valor.

5) Actuacions sobre l'immobilitzat material:

- Reparació i conservació de l'immobilitzat material.

▪ S'entén per «reparació» el procés pel qual es torna a posar en condicions de funcionament un actiu immobilitzat.

▪ La «conservació» té per objecte mantenir l'actiu en bones condicions de funcionament, mantenint la seva capacitat productiva.

▪ Les reparacions i la conservació de l'immobilitzat material s'han de reconèixer i valorar d'acord amb els següents criteris:

a) Les despeses derivades d'aquests processos s'han d'imputar al compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què es produeixen.

b) Els elements que es substitueixin com a conseqüència d'aquestes actuacions es comptabilitzaran segons el que disposa per a les renovacions en l'apartat següent.

c) No obstant això, en el cas que un element de l'immobilitzat material hagi de sotmetre de manera periòdica a inspeccions generals, amb independència que els elements afectats siguin substituïts o no, en la data en què es produeixi la incorporació de l'actiu a el patrimoni de l'empresa s'identificarà com un component del cost de l'actiu l'import dels desemborsaments necessaris per a realitzar la inspecció. Si aquest cost no estigués especificat, a efectes de la seva identificació, es pot utilitzar el preu actual de mercat d'una inspecció similar.

Aquest component s'amortitzarà durant el període de temps que transcorri fins a la data en què es realitzi la revisió. Quan es realitzin els treballs, el cost de la inspecció s'ha de reconèixer com a major valor de l'immobilitzat material, que al seu torn serà objecte d'amortització fins que es produeixi la següent revisió, i es donarà de baixa qualsevol import pendent d'amortitzar de l'anterior component.

- Renovació de l'immobilitzat material.

▪ La «renovació de l'immobilitzat» és el conjunt d'operacions mitjançant les quals es recuperen les característiques inicials de el bé objecte de renovació.

▪ La renovació de l'immobilitzat es reconeixerà i valorarà d'acord amb els següents criteris:

- a) Es capitalitzarà, integrant-se com major valor de l'immobilitzat material, l'import de les renovacions efectuades d'acord amb el preu d'adquisició o, si s'escau, amb el cost de producció, sempre que es compleixin les condicions per al seu reconeixement establertes en la primera part del Pla General de Comptabilitat.
  - b) Simultàniament a l'operació anterior, es donarà de baixa l'element substituït, l'amortització acumulada i les pèrdues per deteriorament de valor, registrant-se, si és el cas, el corresponent resultat produït en aquesta operació, per la diferència entre el valor comptable resultant i el producte recuperat.
  - c) En cas de lliurament d'un element substituït dins el procés de renovació, a canvi d'un nou element, s'aplicarà pel que fa a les adquisicions d'immobilitzat lliurant com a pagament parcial un altre immobilitzat.
  - d) Si la renovació afecta a una part d'un immobilitzat i el valor en llibres no es pugui identificar clarament, el cost de la renovació es podrà prendre com a indicatiu de quin era el cost de l'element que es substitueix.
- Ampliació i millora de l'immobilitzat material.
- La «ampliació» consisteix en un procés mitjançant el qual s'incorporen nous elements a un immobilitzat, obtenint-se com a conseqüència una major capacitat productiva.
  - S'entén per «millora» el conjunt d'activitats mitjançant les quals es produeix una alteració en un element de l'immobilitzat, augmentant la seva anterior eficiència productiva.
  - Els criteris de valoració aplicables en els processos descrits seran els següents:
- a) Perquè puguin imputar com a major valor de l'immobilitzat els costos d'una ampliació o millora, s'hauran de produir una o diverses de les conseqüències següents:
    - 1. Augment de la seva capacitat de producció,
    - 2. Millora substancial en la seva productivitat, o
    - 3. Allargament de la vida útil estimada de l'actiu.
  - b) L'increment de valor de l'actiu s'establirà d'acord amb el preu d'adquisició o cost de producció de l'ampliació o millora.
  - c) En particular, les despeses d'urbanització d'un terreny es comptabilitzaran com a major valor del mateix si els costos en què incorre l'empresa compleixen algunes dels exigències incloses a la lletra a), fins i tot quan l'empresa s'hagués instal·lat amb anterioritat al moment en què s'iniciïn les actuacions.
  - d) Si en aquestes operacions es produïssin substitucions d'elements, s'aplicarà el que disposa l'apartat anterior.
  - e) Si en el procés d'ampliació o millora calgués incórrer en costos de destrucció o eliminació dels elements substituïts, aquests costos es consideraran com a major valor, minorat si escau per l'import recuperat en la venda dels mateixos.
  - f) En tot cas, l'import a capitalitzar tindrà com a límit màxim l'import recuperable dels respectius elements de l'immobilitzat material.

6) Peces de recanvi de l'immobilitzat material:

Les peces de recanvi són les destinades a ser muntades en instal·lacions, equips o màquines, en substitució d'altres semblants, i per a la seva valoració s'estarà a les normes generals de l'immobilitzat material, considerant les següents precisions:

- a) Les peces de recanvi quan el cicle d'emmagatzematge sigui inferior a l'any s'han de comptabilitzar, d'acord amb el que preveu el Pla General de Comptabilitat, en el grup 3, com «Existències».
  - b) No obstant això, aquelles peces que s'adquireixin amb l'objectiu de mantenir un nivell de recanvis de seguretat d'elements concrets, es registraran juntament amb els béns que hagin de substituir i se sotmetran al mateix procés d'amortització. Quan no sigui possible identificar la peça a substituir, en tot cas s'aplicarà un mètode racional d'amortització que posi de manifest la depreciació experimentada.
- 7) S'hauran d'efectuar inventaris periòdics, com a mínim un cop a l'any, de tots els elements de l'immobilitzat, per així detectar la falta d'algun d'ells o possibles obsolescències. Per facilitar aquest inventari i la identificació dels diferents elements, s'haurien de numerar de manera que es faci més senzilla la seva localització.

Les fitxes individualitzades de cada element, s'hauran d'actualitzar en funció dels resultats obtinguts en l'inventari.

- 8) Els elements de l'immobilitzat totalment amortitzats han d'estar inclosos en els inventaris físics que es realitzen i, per tant, en l'inventari d'immobilitzat que s'obtingui en cada exercici i l'entitat els haurà d'identificar.

Aquest arxiu d'elements totalment amortitzats s'actualitzarà anualment al tancament de cada exercici, incorporant tota la documentació referida als nous elements que s'incorporin per estar amortitzats en la seva totalitat.

- 9) En el cas que es produeixin baixes d'elements d'immobilitzat, s'ha de donar també de baixa l'amortització acumulada d'aquest element i, si escau, la possible provisió que pogués existir. S'obrirà un arxiu de baixes, on s'incloguin les fitxes individuals dels elements donats de baixa i la seva documentació suport.

S'haurà d'emetre un certificat per part del gerent on s'indiqui:

- Element que s'ha donat de baixa.
- Motiu de la baixa.
- Impacte en el compte de pèrdues i guanys d'aquesta baixa.

- 10) Tots els elements de l'immobilitzat com ara solars, terrenys, locals, edificis, etc., hauran d'estar registrats a nom de les entitats que formen part de l'AIE, custodiant en arxius individualitzats els suports documentals legals, com ara escriptures, inscripció en el registre, escriptures d'hipoteques, etc.

- 11) Els criteris de valoració i amortització de qualsevol element de l'immobilitzat, un cop establerts, s'aplicaran de forma uniforme al llarg de la vida útil de l'element.

- 12) Les autoritzacions per les adquisicions i baixes que es produeixin en els elements que configuren aquesta àrea s'efectuaran en funció dels poders atorgats / estatuts de l'entitat.

Així mateix, anualment, en el Consell d'Administració on es formulin els comptes anuals, es donarà compte de les adquisicions i baixes efectuades durant l'exercici.

13) L'entitat haurà de tenir un registre individualitzat actualitzat dels actius cedits.

Si es produís la cessió, per al seu ús, d'algun element d'immobilitzat (edifici, local, vehicle, etc.), s'haurà de considerar com a element d'immobilitzat en els inventaris físics, però sense cap tipus de valoració.

14) L'entitat haurà de tenir un registre individualitzat sobre l'assegurament dels béns de l'immobilitzat. Anualment es revisarà si les pòlisses d'assegurances cobreixen de forma adequada el valor dels elements.

CAPÍTOL 4. DISPOSICIONS FINALS

SECCIÓ 1. ENTRADA EN VIGOR

El present Reglament ha estat aprovat pel Consell d'Administració en sessió del 30 de desembre de 2020 i entra en vigor a partir de la data de la seva publicació a la intranet de l'AIE.

SECCIÓ 2. PUBLICITAT

El present Reglament es difondrà per correu electrònic a tot el personal de l'AIE per a coneixement del seu equip humà.